

หลักสูตรต่อเนื่อง
หลักสูตรอาชีพการปลูกผักอินทรีย์ จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจอมพระ

ความเป็นมา

เกษตรอินทรีย์ คือ ระบบการผลิตที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของสุขภาพดิน ระบบนิเวศ และผู้คน จึงเป็นระบบที่สอดคล้องกับกระแสนิยมในปัจจุบันที่นิยมการบริโภคที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สามารถผลิตพืชผัก อินทรีย์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานและกฎระเบียบของหน่วยรับรองในระดับสากลได้ ประกอบกับมีนโยบายที่ จะพัฒนาประเทศให้เป็นแหล่งผลิตอาหารในระบบเกษตรอินทรีย์เพื่อส่งออกเป็นสินค้าและอาหารปลอดภัยสู่ ตลาดโลก โดยตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ต่อปี แต่ปัญหาที่ พบในการปลูกผักอินทรีย์ในประเทศไทย คือ คุณภาพของปุ๋ยอินทรีย์และสารสกัดธรรมชาติที่ใช้ในการกำจัด ศัตรูพืช ส่วนปัญหาในการจำหน่ายผักอินทรีย์พบว่า ผู้ผลิตมีปัญหาในเรื่องปริมาณการผลิตผักอินทรีย์ที่ผลิตได้ ไม่สม่ำเสมอ ซึ่งเป็นผลจากการที่เกษตรกรผู้ผลิตผลิตผักอินทรีย์นั้นขาดเทคโนโลยีการผลิตผักอินทรีย์ที่ เหมาะสม

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอจอมพระ จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกผักอินทรีย์ โดยเฉพาะการบริโภคผักปลอดสารพิษ ผลิตด้วยวิธีเกษตรธรรมชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม เป็นการสร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน และการขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ ควบคู่กับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพร้อมกับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และมุ่งเน้นให้เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรเพื่อช่วยส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้
๒. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ
๓. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
๔. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนศึกษากระบวนการปลูกผักอินทรีย์
๒. เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องปลูกผักอินทรีย์
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการขยายพันธุ์พืชผักด้วยวิธีที่หลากหลาย
๔. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านการปรับปรุงดินและการกำจัดวัชพืช โรค และแมลง

กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชาชนทั่วไป กลุ่มเกษตรกรและผู้สนใจ
2. ประชาชนผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มองเห็นทางเลือกในการประกอบอาชีพอิสระ สำหรับผู้ว่างงาน และประชาชนผู้สนใจในท้องถิ่น
2. เพื่อให้ผู้ว่างงานและประชาชนผู้สนใจในท้องถิ่นสามารถประกอบอาชีพอิสระที่ฝึกอบรมได้
3. เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้และทักษะในการการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ

ระยะเวลา จำนวน ๖ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี จำนวน ๔ ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างของหลักสูตรการปลูกผักอินทรีย์

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพการปลูกผักอินทรีย์	ผู้เรียนสามารถ ๑.๑.บอกความหมายและความสำคัญของการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ได้ ๑.๒. บอกแหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับ การปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ได้ ๑.๓ อธิบาย แนวโน้ม ความ ต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์ได้	๑. ความหมายและความสำคัญของการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ได้ ๒. แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ๓. แนวโน้มความต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์	๑. วิทยากรร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เรียนในเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ๒. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในเรื่อง แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์ ๓. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมวิเคราะห์แนวโน้ม ความ	๑	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ต้องการ ของตลาด พืชผัก เกษตรอินทรีย์		
๒	ทักษะการ ประกอบอาชีพ การปลูกผัก อินทรีย์	ผู้เรียนสามารถ ๑.อธิบาย ขั้นตอน การ เตรียมการ ประกอบอาชีพ การ ปลูกพืชผัก เกษตร อินทรีย์ ได้ ๒. ขั้นตอนทักษะ การ ประกอบ อาชีพการ ปลูก พืชผักเกษตร อินทรีย์ ๓.อธิบาย ขั้นตอน การดูแล รักษาเพื่อ บริโภค หรือจำหน่าย ได้	๑.ขั้นตอนการเตรียม การประกอบ อาชีพ การปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ ๒. ขั้นตอน ทักษะ การประกอบอาชีพ การปลูกพืชผัก เกษตร อินทรีย์ ๓.ขั้นการ ดูแลรักษา เพื่อบริโภคหรือ จำหน่าย	๑. วิทยากรอธิบายขั้นการ เตรียมการประกอบอาชีพ การ ปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์ ธรรมชาติ ได้แก่ -สถานที่/พื้นที่ -การ คัดเลือกสายพันธุ์ -การ เตรียมพื้นที่สำหรับเพาะ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ ๒.วิทยากรอธิบายและสาธิต ขั้นตอนการฝึกทักษะการ ประกอบอาชีพการปลูกพืช ในเรื่องต่อไปนี้ -การเพาะ ปลูก - การดูแลบำรุงรักษา /การใส่ ปุ๋ยการเก็บเกี่ยว ผลผลิต -การบรรจุภัณฑ์ ๓. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่อง ขั้นตอนการดูแล รักษาเพื่อ บริโภคหรือจำหน่ายพืชผัก เกษตรอินทรีย์	๒	๒

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	๓.การบริหารจัดการในอาชีพ	<p>๓.๑ สามารถบริหารการปลูกผักอินทรีย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุนการแปรรูปได้ - การลงบัญชีรายรับรายจ่าย <p>๓.๒ สามารถจัดการการตลาดในการปลูกผักอินทรีย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำฐานข้อมูลลูกค้า - กระจายผักอินทรีย์ไปสู่ผู้บริโภค <p>๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๓.๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพในการทำการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๓.๑.๓ การวางแผนการผลิต</p> <p>๓.๑.๔ การลงบัญชีรายรับรายจ่าย</p> <p>๓.๒ การจัดการตลาดในการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่รับซื้อผักอินทรีย์</p> <p>๓.๒.๒ การกระจายผักสู่ผู้บริโภค</p> <p>๓.๓ การจัดการความเสี่ยงให้ปลอดภัย ๑๐๐%</p> <p>๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๑) ประเภทของผักที่ตลาดต้องการที่นำมาใช้ในการแปรรูปอาหาร</p> <p>๒) ค่าใช้จ่ายในการทำการปลูกผักอินทรีย์ ต้นทุนกำไร</p>	<p>๓.๑ การบริหารจัดการการผลิตให้ผู้เรียน</p> <p>๓.๑.๑ สสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่างๆ</p> <p>๓.๑.๒ การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>๓.๑.๓ ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>๓.๑.๔ ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๒ การบริหารจัดการการตลาดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>๓.๒.๑ ข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>๓.๒.๒ กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับปลูกผักอินทรีย์ประเภทต่างๆ</p> <p>๓.๒.๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาดเช่นการคิดต้นทุนการผลิตการกำหนดราคา</p>	๑	

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร
 - ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้
 - ๑.๒ ใบงาน
 - ๑.๓ ใบความรู้
๒. วิทยากรแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา
๓. แหล่งฝึกปฏิบัติจริง

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑.นางสาวนวลวรรณ วรรณพ	ครูผู้ช่วย
๒.นางพนาวรรณ ชินานา	ครู กศน.ตำบล
๓.นางธัญธรณ์ พจนะแก้ว	ครู กศน.ตำบล
๔.นางสาวกมลวรรณ ภาสตา	ครู กศน.ตำบล

คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร

๑.นายวัชระ นาคระเสร์	ครูชำนาญการ

หมายเหตุ สถานศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวนวลวรรณ วรรณพ)
ครูผู้ช่วย

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบ
(นายสุคนธ์ ทองศรี)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางประดับศรี แก้วประเสริฐ)
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตรวิชา การปลูกผักอินทรีย์ จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	<p>๑. ความหมายและความสำคัญของการ ปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ได้</p> <p>๒. แหล่งจำหน่าย วัสดุ อุปกรณ์เกี่ยวกับการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓. แนวโน้มความต้องการของตลาด</p> <p>๓.ขั้นตอนการเตรียมการประกอบ อาชีพการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์</p> <p>๔. ขั้นตอนการประกอบอาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์</p> <p>๕. ขั้นตอน ดูแลรักษา เพื่อบริโภคหรือจำหน่าย</p>	<p>๑. วิทยากรร่วม แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ ผู้เรียนในเรื่อง ความหมายและความสำคัญ ของการ ปลูกพืชผักเกษตร อินทรีย์</p> <p>๒. วิทยากรและผู้เรียน ร่วม แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในเรื่อง แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการปลูก พืชผักเกษตรอินทรีย์</p> <p>๓. วิทยากรและผู้เรียน ร่วม วิเคราะห์แนวโน้ม ความต้องการของตลาด พืชผักเกษตรอินทรีย์</p> <p>๔. วิทยากรอธิบายขั้นตอนการเตรียมการประกอบอาชีพการ ปลูกพืชผัก เกษตรอินทรีย์ ธรรมชาติ ได้แก่ -สถานที่/พื้นที่ -การคัดเลือกสายพันธุ์ -การเตรียมพื้นที่สำหรับเพาะปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์</p> <p>๕. วิทยากรอธิบายและสาธิต ขั้นตอนการฝึกทักษะการ ประกอบอาชีพการปลูกพืชในเรื่องต่อไปนี้ -การเพาะปลูก - การดูแล บำรุงรักษา/การใส่ ปุ๋ยการเก็บเกี่ยวผลผลิต -การบรรจุภัณฑ์</p> <p>๓. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกัน แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในเรื่องขั้นตอนการดูแลรักษาเพื่อบริโภคหรือจำหน่าย พืชผักเกษตรอินทรีย์</p>	

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	<p>๒.๑ สามารถอธิบายการเตรียมการประกอบอาชีพ การปลูกผักอินทรีย์ได้</p> <p>๒.๒ สามารถบอกขั้นตอนวิธีการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>๒.๓ มีความรู้เรื่องวัสดุและวิธีการปลูกผักอินทรีย์ได้</p> <p>๒.๔ สามารถเลือกนำผักอินทรีย์มาประกอบอาหารประเภทต่างๆได้</p> <p>๒.๓ สามารถบริหารการปลูกผักอินทรีย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุนการแปรรูปได้ - การลงบัญชีรายรับรายจ่าย <p>๒.๔ สามารถจัดการการตลาดในการปลูกผักอินทรีย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำฐานข้อมูลลูกค้า - กระจายผักอินทรีย์ไปสู่ผู้บริโภค <p>๒.๕ สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p>	<p>๒.๑ การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.๒ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผู้รู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องวิธีการปลูกผักอินทรีย์</p> <p>ความรู้เรื่องเมล็ดพันธุ์และต้นกล้า</p> <p>การทำบัญชีรายรับรายจ่ายการเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเตรียมดิน</p> <p>เพาะการเลือกสถานที่ในการลงต้นกล้าและสถานที่จำหน่าย</p> <p>๒.๓ แลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>๒.๔ ฝึกปฏิบัติจริง</p> <p>๑) อธิบายขั้นตอนการการเมล็ดพันธุ์และ ต้นกล้า</p> <p>๒) การคำนวณอัตราส่วนในการเตรียมดิน</p> <p>๓) ลงมือปฏิบัติ</p> <p>๔) สาธิตการปลูกผักอินทรีย์และปฏิบัติจริง</p> <p>๒.๕ วัดและประเมินผลตามหลักสูตรกำหนด</p> <p>๓.๑ การบริหารจัดการการผลิตจัดให้ผู้เรียน</p> <p>๓.๑.๑ สสำรวจและศึกษาแห่งวัสดุอุปกรณ์และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่างๆ</p> <p>๓.๑.๒ การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>๓.๑.๓ ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>๓.๑.๔ ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๒ การบริหารจัดการการตลาดจัดให้ผู้เรียนศึกษา</p>	

วัน เดือน ปี	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		๓.๒.๑ ข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาด ๓.๒.๒ กำหนดทิศทางเป้าหมายและแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับปลุกผักอินทรีย์ประเภทต่างๆ ๓.๒.๓ ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาดเช่นการคิดต้นทุนการผลิตการกำหนดราคาขายการส่งเสริมการขายการกระจายสินค้า ฯลฯ	

ลงชื่อ.....วิทยากร
 ()
 วันที่.....

ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช
 ()
 วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
 ()
 วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
 ()
 วันที่.....

สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม